

Euroopa Kohus selgitab mõistet lähetatud töötajate „töötasu alammäär”

Töötajate lähetamist puudutavas direktiivis¹ on ette nähtud, et töötasu alammäära puhul on lähetatud töötajatele tagatud töötingimused kindlaks määratud vastuvõtva liikmesriigi õigusnormides ja/või ehitussektori puhul vastuvõttavas liikmesriigis üldiselt kohaldatavateks tunnistatud kollektiivlepingutes.

Soome seaduses töötajate lähetamise kohta on ette nähtud, et töötasu alammäär on samaväärne üldiselt kohaldatavaks tunnistatud kollektiivlepingu alusel kindlaks määratud töötasuga.

Poola äriühing Elektrobudowa Spółka Akcyjna (ESA) sõlmis Poolas ja Poola õiguse alusel töölepingud 186 töötajaga ja lähetas need seejärel tööle enda Soome filiaali, et viimased osaleksid Eurajoki (Soome) vallas asuva Olkiluoto tuumaelektrijaama ehitustöödel elektriseadmete paigaldustöodes.

Väites, et ESA ei maksnud neile Soome elektrisektoris ja ehitustehnoloogia sektoris üldiselt kohaldatavates kollektiivlepingutes ette nähtud töötasu alammäära, loovutasid asjaomased töötajad igaüks oma töötasunõude Sähköalojen ammattiliitole (Soome elektrisektori ametiühing), et viimane tegeleks nende nõuete sissenõudmisega.

Sähköalojen ammattiliitto väidab Satakunnan käräjäoikeuse (Satakunta esimese astme kohus) menetluses, et kollektiivlepingutes ette nähtud töötasu alammäära kalkulasioon põhineb töötajate jaoks soodsamatel kriteeriumidel kui need, mida kohaldas ESA. Need kriteeriumid puudutavad eelkõige töötajate liigitamist töötasu gruppidesse, töötasu määramist (tööaja või tükitöö alusel), puhkusetootuse, kindlasummalise päevaraha ja reisijahüvitise maksmist ning majutuse eest tasumist. ESA leiab eelõige, et Sähköalojen ammattiliitl puudub õigus lähetatud töötajate nimel hagi esitada, kuna Poola õigus keelab töösuhtest tulenevate nõuete loovutamise.

Satakunnan käräjäoikeus küsib Euroopa Kohtult, kas põhiõiguste hartast nähtuva õigusega tõhusale õiguskaitsevahendile on vastuolus see, kui liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt on töösuhtest tulenevate nõuete loovutamine keelatud, võivad takistada ametiühingut esitamast vastuvõtva liikmesriigi kohtule hagi lähetatud töötajate poolt talle loovutatud nõuete sissenõudmiseks. Ta küsib samuti, kas töötajate lähetamist puudutavat direktiivi tuleb tõlgendada nii, et töötasu alammäära mõiste hõlmab selliseid töötasu osasid, mille üle vaieldakse põhikohtuasjas ja mis on täpsemalt määratletud üldiselt kohaldatavas kollektiivlepingus.

Oma tänases otsuses tõdeb Euroopa Kohus, et Sähköalojen ammattiliitto õigust eelotsusetaotluse esitanud kohtule hagi esitamiseks reguleerib Soome menetlusõigus ja töötajate lähetamist puudutavast direktiivist tuleneb ühemõtteliselt, et töötasu alammäära puudutavaid küsimusi reguleerivad olenemata sellest, milline õigus kohaldub töösuhtele, vastuvõtva liikmesriigi õigusnormid; käesolevas asjas on selleks Soome. Euroopa Kohus nendib, et selles kohtuasjas ei esine ühtegi põhjust, miks ei võiks Satakunnan käräjäoikeus arutada Sähköalojen ammattiliitto esitatud hagi ja miks peaks olema rikutud hartas tagatud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiiv 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamise (EÜT 1997, L 18, lk 1; ELT eriväljaanne 05/02, lk 431).

Seejärel meenutab Euroopa Kohus, et direktiivil on kaks eesmärki: esiteks kindlustada kodumaiste ettevõtjate ja riikidevahelist teenust osutavate ettevõtjate aus konkurents ja teiseks on selle eesmärk kindlustada, et lähetatud töötajatele kohaldatakse vastuvõtva liikmesriigi minimaalset kaitset tagavaid sätteid. Euroopa Kohus rõhutab siiski, et selle direktiiviga ei ole ühtlustatud nende sätete sisu, ehkki direktiiv sisaldab selle kaitse teatud aspekte.

Nõnda märgib Euroopa Kohus, et direktiiv viitab töötasu alammäära kindlaksmääramisel otsesõnu vastuvõtva liikmesriigi õigusnormidele või tavadele, kuid see määratlus ei tohi takistada teenuste vaba liikumist liikmesriikide vahel. Euroopa Kohus leidis kokkuvõtvalt, et töötasu määrade arvutamise viis ja selle suhtes kehtivad kriteeriumid on samuti vastuvõtva liikmesriigi otsustada.

Neid kaalutlusi arvestades sedastab Euroopa Kohus kokkuvõtvalt, et direktiiviga ei ole vastuolus selline tunni- ja/või tükitööpõhine töötasu alammäära arvutus, mis rajaneb töötajate liigitamisel töötasu gruppidesse, tingimusel et selle arvutuse ja liigitamise aluseks on imperatiivne ja läbipaistev kord, mida peab kontrollima liikmesriigi kohus.

Seejärel märgib Euroopa Kohus, et kindlasummalist päevaraha, mis on mõeldud tagama asjaomaste töötajate sotsiaalset kaitset, kompenseerides neile lähetusega seotud ebamugavused, ei makstud töötajatele hüvitisena lähetusest tulenevate kulude katteks. Eeltoodust nähtub, et selline päevaraha tuleb kvalifitseerida lähetusega seotud toetuseks ja seega loetakse see vastavalt direktiivile töötasu alammäära hulka samasugustel tingimustel, nagu kehtivad päevaraha lugemisel selle töötasu alammäära hulka, mida makstakse kohalikele töötajatele lähetuse korral sama liikmesriigi territooriumil.

Lisaks märkis Euroopa Kohus, et kui seda reisiajahüvitist ei makstud töötajatele hüvitisena lähetusest tulenevate kulude katteks, tuleb seda vastavalt direktiivile pidada lähetusega seotud toetuseks ja seega loetakse see töötasu alammäära hulka.

Ka märkis Euroopa Kohus, et asjaomaste töötajate majutuskulude hüvitamine ja neile toidutalongide andmine ESA poolt hüvitamaks töötajatele lähetusega kaasnenud elukallidust, ei kujuta endast töötasu alammäära osa.

Mis puudutab puhkusetootuse maksmist, siis selles osas meenutab Euroopa Kohus, et igal töötajal on õigus iga-aastasele tasulisele puhkusele. Eeltoodust tulenevalt tuleb direktiivi tõlgendada nii, et minimaalne puhkusetootus, mida tuleb töötajale maksta tasulise põhipuhkuse minimaalse kestuse jooksul, vastab selle töötasu alammäärale, mida töötajal on õigus saada võrreldaval töötatud ajavahemikul.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda siseriiklikku kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on siseriikliku kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele siseriiklikele kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gilles Despeux, ☎ (+352) 4303 3205

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)” kaudu ☎ (+32) 2 2964106